

Υπόθεση C-88/23**Σύνοψη της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως κατά το άρθρο 98,
παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου****Ημερομηνία καταθέσεως:**

15 Φεβρουαρίου 2023

Αιτούν δικαστήριο:

Svea Hovrätt, Patent- och marknadsöverdomstolen (Σουηδία)

Ημερομηνία της αποφάσεως του αιτούντος δικαστηρίου:

13 Φεβρουαρίου 2023

Εκκαλούσα:

Parfümerie Akzente GmbH

Εφεσίβλητη:

KTF Organisation AB

Αντικείμενο της κύριας δίκης

Εμπορία καλλυντικών προϊόντων (πωλήσεις μέσω διαδικτύου)· απαγόρευση χρήσεως ορισμένων προωθητικών ισχυρισμών και εμπορικής διαθέσεως ορισμένων αγαθών.

Αντικείμενο και νομική βάση της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως

Ερμηνεία του άρθρου 3, παράγραφος 2, της οδηγίας 2000/31/EK· πεδίο εφαρμογής του συντονισμένου τομέα. Άρθρο 267 ΣΛΕΕ.

Προδικαστικά ερωτήματα

«1. Έχει το άρθρο 3, παράγραφος 2, της οδηγίας 2000/31/EK, λαμβανομένου υπόψη του δικαίου της Ένωσης εν γένει και της αποτελεσματικής εφαρμογής του, την έννοια ότι αντιτίθεται σε εθνική νομοθεσία η οποία συνεπάγεται τη μη

εφαρμογή εθνικών διατάξεων που εμπίπτουν στον συντονισμένο τομέα, συμπεριλαμβανομένων των εθνικών διατάξεων εφαρμογής της οδηγίας 2005/29/EK, στην περίπτωση που ο πάροχος των υπηρεσιών είναι εγκατεστημένος και παρέχει υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών από άλλο κράτος μέλος και δεν υπάρχουν απαιτήσεις εφαρμογής οποιασδήποτε εξαιρέσεως που να απορρέει από τις εθνικές εκείνες διατάξεις που εφαρμόζουν το άρθρο 3, παράγραφος 4, [της οδηγίας 2000/31/EK];

2. Καλύπτει ο συντονισμένος τομέας, δυνάμει της οδηγίας 2000/31/EK, τη διάθεση στην αγορά μέσω της ιστοσελίδας του πωλητή και την πώληση μέσω διαδικτύου προϊόντος το οποίο φέρεται να έχει επισημανθεί κατά παράβαση των απαιτήσεων που έχουν εφαρμογή στα αγαθά αυτά στο κράτος μέλος του αγοραστή καταναλωτή;

3. Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο δεύτερο ερώτημα, εξαιρούνται επίσης και οι απαιτήσεις που εφαρμόζονται στην παράδοση και στα ίδια τα προϊόντα από τον συντονισμένο τομέα, σύμφωνα με το άρθρο 2, στοιχείο η', σημείο ii, της οδηγίας 2000/31/EK, στην περίπτωση που η παράδοση των ίδιων των προϊόντων αποτελεί αναγκαίο στάδιο της διαθέσεως στην αγορά και της πώλησεως μέσω διαδικτύου ή θεωρείται ότι η παράδοση των ίδιων των προϊόντων αποτελεί παρεπόμενο και αναπόσπαστο στοιχείο της διαθέσεως στην αγορά και των πωλήσεων μέσω διαδικτύου;

4. Ποια βαρύτητα, εφόσον υπάρχει, έχει το γεγονός ότι οι απαιτήσεις που έχουν εφαρμογή στα ίδια τα προϊόντα απορρέουν από εθνικές διατάξεις οι οποίες εφαρμόζουν και συμπληρώνουν τομεακή νομοθεσία της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένου του άρθρου 8, παράγραφος 2, της οδηγίας 75/324/ΕΟΚ και του άρθρου 19, παράγραφος 5, του κανονισμού 1223/2009 και σημαίνουν ότι οι προϋποθέσεις που ισχύουν για τα προϊόντα πρέπει να πληρούνται προκειμένου τα αγαθά αυτά να μπορούν να διατεθούν στην αγορά ή να παραδοθούν σε τελικούς καταναλωτές στο κράτος μέλος, όσον αφορά την εξέταση του δευτέρου και τρίτου ερωτήματος;»

Σχετικές διατάξεις του δικαίου της Ένωσης και συναφής νομολογία

Οδηγία 2000/31/EK: αιτιολογικές σκέψεις 18 και 21· άρθρα 2, στοιχείο η', σημείο ii και άρθρο 3, παράγραφοι 1, 2 και 4

Οδηγία 75/324/ΕΟΚ: άρθρο 8, παράγραφοι 1 και 2

Κανονισμός (ΕΚ) 1223/2009: άρθρο 19, παράγραφοι 1, στοιχείο δ', και 5, και παράρτημα III

Οδηγία 2005/29/EK: άρθρο 11

Οδηγία (ΕΕ) 2020/1828

Απόφαση της 25ης Οκτωβρίου 2011, eDate Advertising κ.λπ. (C-509/09, EU:C:2011:685, σκέψεις 53 έως 68)

Απόφαση της 2ας Δεκεμβρίου 2010, Ker-Optika (C-108/09, EU:C:2010:725, σκέψεις 24 έως 31)

Απόφαση της 1ης Οκτωβρίου 2020, A (Διαφήμιση και πώληση φαρμάκων μέσω διαδικτύου) (C-649/18, EU:C:2020:764, σκέψεις 54 έως 59)

Σχετικές διατάξεις του εθνικού δικαίου

Lag (2002:562) om elektronisk handel och andra informationssamhällets tjänster (e-handelslagen) (νόμος 2002:562 σχετικά με το ηλεκτρονικό εμπόριο και άλλες υπηρεσίες της κοινωνίας της πληροφορίας, στο εξής: νόμος περί ηλεκτρονικού εμπορίου: άρθρο 3, παράγραφος 1, και άρθρο 5

Marknadsföringslag (2008:486) (νόμος 2008:486 περί εμπορικής διαθέσεως): άρθρο 2, 3 και 23

Förordning (2013:413) om kosmetiska produkter (κανονιστικό διάταγμα 2013:413 σχετικά με τα καλλυντικά προϊόντα): άρθρο 4, παράγραφος 1

Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter om aerosolbehållare (MSBFS 2018:1) (κανονισμός της Σουηδικής Υπηρεσίας Πολιτικής Ασφάλειας για τις συσκευές αερολυμάτων, στο εξής: MSBFS 2018:1)

Συνοπτική έκθεση των πραγματικών περιστατικών και της πορείας της κύριας δίκης

- 1 Οι διάδικοι στην υπό κρίση υπόθεση είναι η KTF Organisation AB (Σουηδική Ένωση Προμηθευτών Χημικών Προϊόντων, στο εξής: KTF) και η Parfümerie Akzente GmbH (στο εξής: Parfümerie Akzente). Η KTF είναι εταιρία παροχής υπηρεσιών της οργάνωσης βιομηχανιών για εταιρίες που εισάγουν, παράγουν ή διαθέτουν στο εμπόριο χημικά ή τεχνικά καταναλωτικά αγαθά όπως καλλυντικά προϊόντα ή προϊόντα υγιεινής. Η Parfümerie Akzente είναι γερμανική εταιρία η οποία, μέσω της ιστοσελίδας της «parfumdreams.se» διαθέτει στην αγορά και πωλεί προϊόντα περιποίησης μαλλιών και λοιπά καλλυντικά προϊόντα. Η διάθεση στην αγορά και η πώληση από την ιστοσελίδα απευθύνονται στη σουηδική αγορά και τους Σουηδούς καταναλωτές.
- 2 Η KTF υποστήριξε ότι η Parfümerie Akzente χρησιμοποιούσε αθέμιτες εμπορικές πρακτικές και τον Φεβρουάριο του 2020 άσκησε αγωγή ενώπιον του Patent- och marknadsdomstolen [πρωτοβάθμιου δικαστηρίου βιομηχανικής ιδιοκτησίας και εμπορικών διαφορών, (πρωτοδικείου, Στοκχόλμης), στο εξής: PMD] εις βάρος της εν λόγω εταιρίας. Στο πλαίσιο της υποθέσεως αυτής, η KTF υποστήριξε,

μεταξύ άλλων, ότι το PMD πρέπει να απαγορεύσει, επ' απειλή χρηματικού προστίμου, στην Parfümerie Akzente να:

- χρησιμοποιεί ορισμένους ειδικούς προωθητικούς ισχυρισμούς κατά την εμπορική διάθεση καλλυντικών προϊόντων και προϊόντων περιποίησης μαλλιών·
 - διαθέτει στην αγορά συγκεκριμένα καλλυντικά προϊόντα με συσκευές αερολυμάτων τα οποία δεν φέρουν σήμανση στα σουηδικά σύμφωνα με τις σουηδικές διατάξεις εφαρμογής και συμπληρώσεως της οδηγίας 75/324·
 - διαθέτει στην αγορά συγκεκριμένα καλλυντικά προϊόντα τα οποία δεν φέρουν σήμανση στα σουηδικά σύμφωνα με τις σουηδικές διατάξεις συμπληρώσεως του κανονισμού 1223/2009.
- 3 Το PMD έκανε δεκτές τις αιτιάσεις της KTF. Το δικαστήριο έκρινε ότι οι προσβαλλόμενες εμπορικές πρακτικές ήταν αθέμιτες και ότι, κατά τις σουηδικές διατάξεις περί διαφημίσεως και εμπορικών πρακτικών, συνέτρεχαν λόγοι για την απαγόρευση χρήσεως των εμπορικών αυτών πρακτικών από την Parfümerie Akzente.
- 4 Το PMD εξέτασε καταρχάς τη δυνατότητα εφαρμογής της σουηδικής νομοθεσίας περί εμπορικής διαθέσεως ως προς το σκέλος της αγωγής που αφορούσε τους προσβαλλόμενους προωθητικούς ισχυρισμούς που εμφανίζονταν στην ιστοσελίδα. Κατά την άποψη του δικαστηρίου αυτού, η Parfümerie Akzente είναι εταιρία παροχής υπηρεσιών που εδρεύει στη Γερμανία. Η πώληση των επίμαχων αγαθών μέσω διαδικτύου συνιστά υπηρεσία της κοινωνίας των πληροφοριών. Το PMD έκρινε επίσης ότι οι επίμαχοι προωθητικοί ισχυρισμοί που εμφανίζονται στην ιστοσελίδα αποτελούν μέρος της υπηρεσίας αυτής και ότι οι προϋποθέσεις που ισχύουν για τους εν λόγω προωθητικούς ισχυρισμούς καλύπτονται από τον συντονισμένο τομέα.
- 5 Κατά την άποψη του PMD, τούτο σημαίνει ότι η Parfümerie Akzente δικαιούτο να παράσχει, εντός του συντονισμένου τομέα, χωρίς να υπόκειται στις σουηδικές διατάξεις, τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών σε χρήστες των εν λόγω υπηρεσιών στη Σουηδία. Συναφώς, το PMD ερμήνευσε τις σουηδικές διατάξεις εφαρμογής της οδηγίας 2000/31, υπό την έννοια ότι το δικαστήριο οφείλει να εφαρμόσει τη σουηδική νομοθεσία στον επίμαχο τομέα αλλά ότι η εφαρμογή της σουηδικής νομοθεσίας γενικώς δεν μπορεί να σημαίνει ότι η πάροχος των υπηρεσιών Parfümerie Akzente υπόκειται σε προϋποθέσεις αυστηρότερες από αυτές που προβλέπει το ουσιαστικό δίκαιο της χώρας εγκαταστάσεως, ήτοι της Γερμανίας.
- 6 Περαιτέρω, το PMD επισήμανε ότι η οδηγία 2005/29 είναι μια οδηγία πλήρους εναρμόνισης. Κατά την άποψη του εν λόγω δικαστηρίου, τούτο σημαίνει ότι στις διατάξεις της εν λόγω οδηγίας πρέπει να αποδίδεται το ίδιο νόημα και πεδίο εφαρμογής σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση και ότι τα κράτη μέλη απαγορεύεται να θεσπίζουν προβλέψεις αντίθετες προς τις διατάξεις αυτές και τη

νομολογία του Δικαστηρίου. Κατά συνέπεια, το PMD φρονεί ότι δεν θα πρέπει να υπάρχει διαφορά μεταξύ της γερμανικής και της σουηδικής νομοθεσίας η οποία θα είχε ως αποτέλεσμα η Parfümerie Akzente να υπόκειται, κατ' εφαρμογή της σουηδικής νομοθεσίας, σε προϋποθέσεις αυστηρότερες από αυτές που προβλέπονται από τη γερμανική νομοθεσία ή οι οποίες θα έθεταν εμπόδια στην ελεύθερη κυκλοφορία των υπηρεσιών. Το δικαστήριο επισημαίνει ότι ούτε η Parfümerie Akzente ανέφερε με ποιον τρόπο η σουηδική νομοθεσία περί εμπορικής διαθέσεως επιβάλλει περισσότερους περιορισμούς από την οδηγία 2005/29 ή το γερμανικό ουσιαστικό δίκαιο. Σε αυτή τη βάση, και αφ' ης στιγμής οι προσβαλλόμενοι προωθητικοί ισχυρισμοί επιφέρουν τις έννομες συνέπειές τους στη Σουηδία, δεν τίθενται φραγμοί στην εφαρμογή της σουηδικής νομοθεσίας περί εμπορικής διαθέσεως.

- 7 Η Parfümerie Akzente άσκησε έφεση κατά της απόφασης του PMD ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου και υποστηρίζει ότι το δικαστήριο αυτό πρέπει να απορρίψει τις αιτιάσεις της KTF.

Κυριότερα επιχειρήματα των διαδίκων της κύριας δίκης

- 8 Η KTF υποστηρίζει ότι οι προσβαλλόμενες εμπορικές πρακτικές είναι αθέμιτες και, ως εκ τούτου, πρέπει να απαγορευθούν. Η Parfümerie Akzente διαθέτει στην αγορά, μέσω της ιστοσελίδας της, προϊόντα τα οποία φέρουν εσφαλμένη σήμανση και πωλεί και παραδίδει τα αγαθά αυτά σε τελικούς καταναλωτές στη Σουηδία. Η εταιρία διαθέτει επίσης στην αγορά και πωλεί ορισμένα καλλυντικά προϊόντα με συσκευές αερολυμάτων τα οποία δεν είχαν επισημανθεί σύμφωνα με τις σουηδικές διατάξεις εφαρμογής και συμπλήρωσεως της οδηγίας 75/324. Η διάθεση στην αγορά ή η παράδοση σε τελικούς καταναλωτές στη Σουηδία προϊόντων με συσκευές αερολυμάτων οι οποίες δεν φέρουν τη σχετική επισήμανση στα σουηδικά, είναι παράνομες. Επιπλέον, η Parfümerie Akzente διαθέτει στην αγορά και πωλεί ποσότητες καλλυντικών προϊόντων τα οποία δεν φέρουν πληροφορίες στα σουηδικά όσον αφορά συγκεκριμένες προφυλάξεις ασφαλείας που πρέπει να τηρούνται κατά τη χρήση των προϊόντων αυτών, δυνάμει του άρθρου 19, παράγραφος 1, στοιχείο δ', του κανονισμού 1223/2009 και του παραρτήματος III του κανονισμού αυτού. Οι πληροφορίες αυτές πρέπει να αναγράφονται στα σουηδικά σύμφωνα με τις σουηδικές διατάξεις που συμπληρώνουν τον εν λόγω κανονισμό. Η διάθεση στην αγορά ή η πώληση σε τελικούς καταναλωτές καλλυντικών προϊόντων τα οποία δεν φέρουν πληροφορίες στα σουηδικά σχετικά με συγκεκριμένες προφυλάξεις ασφαλείας, είναι παράνομες.
- 9 Όσον αφορά τη σημασία της οδηγίας 2000/31 και τις σουηδικές διατάξεις εφαρμογής της οδηγίας, η KTF επισημαίνει τα ακόλουθα. Η Parfümerie Akzente διαθέτει στην αγορά και πωλεί τα προϊόντα της στη σουηδική αγορά. Ως εκ τούτου, οι εμπορικές πρακτικές της έχουν έννομες συνέπειες στη Σουηδία. Οι σουηδικές διατάξεις εφαρμογής της οδηγίας 2000/31 υποτάσσονται στους κανόνες εφαρμογής της οδηγίας 2005/29. Συνεπώς, η γενικώς καθιερωμένη αρχή

της νομοθεσίας περί εμπορικής διαθέσεως σχετικά με την χώρα στην οποία επέρχεται το τελικό αποτέλεσμα υπερισχύει της αρχής της χώρας προελεύσεως που ισχύει δυνάμει των σουηδικών διατάξεων που προέρχονται από την οδηγία 2000/31. Η οδηγία 2005/29 είναι οδηγία πλήρους εναρμόνισης και, συνεπώς, οι σουηδικές διατάξεις περί εμπορικής διαθέσεως δεν θα μπορούσαν επ' ουδενί να είναι αυστηρότερες από αυτές της γερμανικής νομοθεσίας. Αφ' ης στιγμής οι προσβαλλόμενες εμπορικές πρακτικές αφορούν, μεταξύ άλλων, καλλυντικά προϊόντα και συσκευές των οποίων η διάθεση στη σουηδική αγορά δεν επιτρέπεται, ούτε οι διατάξεις της γερμανικής νομοθεσίας μπορούν να ασκούν οποιαδήποτε επιρροή.

- 10 Η Parfümerie Akzente αντικρούει τις αιτιάσεις και τους ισχυρισμούς της KTF ότι η εταιρία έδρασε κατά τρόπο αντίθετο προς τις σουηδικές διατάξεις της νομοθεσίας περί εμπορικής διαθέσεως.
- 11 Η Parfümerie Akzente υποστηρίζει ότι η οδηγία 2000/31 και οι σουηδικές διατάξεις εφαρμογής της οδηγίας αυτής θέτουν φραγμούς στην υπαγωγή του παρέχοντος υπηρεσίες στο πλαίσιο του ηλεκτρονικού εμπορίου σε διατάξεις αυστηρότερες από αυτές που προβλέπονται από το σχετικό ουσιαστικό δίκαιο του κράτους εγκαταστάσεως. Δυνάμει των διατάξεων αυτών, η αρχή του κράτους προελεύσεως σημαίνει, στην υπό κρίση υπόθεση, ότι η σουηδική νομοθεσία δεν μπορεί να τύχει εφαρμογής εάν οι γερμανικές διατάξεις περί εμπορικής διαθέσεως είναι λιγότερο αυστηρές σε σχέση με τις σουηδικές. Η αρχή του κράτους προέλευσης έχει εφαρμογή στο σκέλος της υποθέσεως που αφορά τους προωθητικούς ισχυρισμούς που αναρτώνται στην ιστοσελίδα. Εντούτοις, η αρχή αυτή δεν εφαρμόζεται στα σκέλη της υποθέσεως που αφορούν τη διάθεση στην αγορά προϊόντων με εσφαλμένη επισήμανση, καθόσον από την οδηγία 2000/31 συνάγεται ότι στην ίδια την παράδοση των αγαθών εφαρμόζονται οι εθνικές διατάξεις, παρά το γεγονός ότι η σχετική σύμβαση συνήφθη ηλεκτρονικά.

Συνοπτική έκθεση του σκεπτικού της αποφάσεως περί παραπομπής

- 12 Στο πλαίσιο της διαδικασίας ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου ανέκυψαν ζητήματα τα οποία αφορούν, πρώτον, την εφαρμογή της οδηγίας 2000/31 στη Σουηδία και τη συμβατότητά της με το δίκαιο της Ένωσης και, δεύτερον, το πεδίο εφαρμογής του συντονισμένου τομέα.
- 13 Ο σουηδικός νόμος περί ηλεκτρονικού εμπορίου εφαρμόζει την οδηγία 2000/31 και ισχύει για τις υπηρεσίες της κοινωνίας της πληροφορίας και την έναρξη και πραγματοποίηση δραστηριοτήτων που συνδέονται με τις υπηρεσίες αυτές. Παραδείγματα των υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας αποτελούν η αποστολή εμπορικών επικοινωνιών σε απευθείας σύνδεση (online) και η πώληση εμπορευμάτων σε απευθείας σύνδεση (online) (βλ., για παράδειγμα, αιτιολογική σκέψη 18 της οδηγίας 2000/31).
- 14 Από το άρθρο 3, παράγραφος 1, της εν λόγω οδηγίας συνάγεται ότι κάθε κράτος μέλος μεριμνά ώστε οι υπηρεσίες της κοινωνίας της πληροφορίας που παρέχει

ένας φορέας εγκατεστημένος στο έδαφός του να τηρούν τις ισχύουσες εθνικές διατάξεις του οι οποίες εμπίπτουν στον συντονισμένο τομέα. Περαιτέρω, από το άρθρο 3, παράγραφος 2, της εν λόγω οδηγίας συνάγεται ότι τα κράτη μέλη δεν μπορούν, για λόγους που αφορούν τον συντονισμένο τομέα, να περιορίσουν την ελεύθερη κυκλοφορία των υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας οι οποίες προέρχονται από άλλο κράτος μέλος.

- 15 Από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει με σαφήνεια ότι η οδηγία δεν απαιτεί το άρθρο 3 να λειτουργεί ως ειδικός κανόνας συγκρούσεως νόμων. Ωστόσο, όσον αφορά τον συντονισμένο τομέα, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι πάροχοι υπηρεσιών που δραστηριοποιούνται στο ηλεκτρονικό εμπόριο δεν υπόκεινται σε προϋποθέσεις αυστηρότερες από αυτές που προβλέπονται από το ουσιαστικό δίκαιο του κράτους μέλους στο οποίο έχει την έδρα του ο εκάστοτε πάροχος, εξαιρουμένων αυτών που προβλέπονται ρητώς από το άρθρο 3, παράγραφος 4 [βλ. απόφαση της 25ης Οκτωβρίου 2011, eDate Advertising κ.λπ. (C-509/09, EU:C:2011:685, σκέψεις 53 έως 68)].
- 16 Το άρθρο 5 του νόμου περί ηλεκτρονικού εμπορίου μεταφέρει στην εσωτερική έννομη τάξη το άρθρο 3, παράγραφος 1, της οδηγίας 2000/31. Από το άρθρο αυτό συνάγεται ότι, εντός του συντονισμένου τομέα, στις υπηρεσίες της κοινωνίας της πληροφορίας που παρέχονται από παρόχους υπηρεσιών εγκατεστημένους στη Σουηδία εφαρμόζεται η σουηδική νομοθεσία, συμπεριλαμβανομένης της περίπτωσης κατά την οποία οι εν λόγω υπηρεσίες προορίζονται, είτε εν μέρει είτε στο σύνολό τους, σε αποδέκτες υπηρεσιών που βρίσκονται σε διαφορετική χώρα του ΕΟΧ. Συνέπεια της διατάξεως αυτής είναι ότι όλοι οι πάροχοι υπηρεσιών που είναι εγκατεστημένοι στη Σουηδία πρέπει να συμμορφώνονται προς τις σουηδικές διατάξεις που εμπίπτουν στον συντονισμένο τομέα όταν παρέχουν υπηρεσίες της κοινωνίας της πληροφορίας. Τούτο ισχύει επίσης στην περίπτωση που οι υπηρεσίες κατευθύνονται αποκλειστικά σε αποδέκτες ευρισκόμενους σε άλλη χώρα του ΕΟΧ. Ως εκ τούτου, ο συγκεκριμένος κανόνας είναι ένας κανόνας συγκρούσεως νόμων ο οποίος εφαρμόζει εν μέρει την αρχή της χώρας προελεύσεως. Εντός του πεδίου εφαρμογής του νόμου περί ηλεκτρονικού εμπορίου, αυτός ο κανόνας συγκρούσεως νόμων θεωρείται ότι υπερέχει έναντι της αρχής της χώρας προελεύσεως που ισχύει γενικώς στο σουηδικό δίκαιο περί εμπορικής διαθέσεως.
- 17 Αυτό το τμήμα της αρχής της χώρας προελεύσεως που έχει εφαρμογή σε παρόχους υπηρεσιών εγκατεστημένους εκτός Σουηδίας προβλέπεται από το άρθρο 3 του νόμου περί ηλεκτρονικού εμπορίου. Σύμφωνα με την πρώτη παράγραφο του εν λόγω άρθρου, πάροχοι υπηρεσιών εγκατεστημένοι σε χώρες του ΕΟΧ εκτός της Σουηδίας δικαιούνται, χωρίς να παρεμποδίζονται από τους σουηδικούς κανόνες που εμπίπτουν στον συντονισμένο τομέα, να παρέχουν υπηρεσίες της κοινωνίας της πληροφορίας σε αποδέκτες ευρισκόμενους στη Σουηδία. Η συγκεκριμένη διάταξη μεταφέρει στην εσωτερική έννομη τάξη το άρθρο 3, παράγραφος 2, της οδηγίας 2000/31, το οποίο ορίζει ότι τα κράτη μέλη δεν μπορούν, για λόγους που αφορούν τον συντονισμένο τομέα, να περιορίσουν

την ελεύθερη κυκλοφορία των υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας που προέρχονται από άλλο κράτος μέλος.

- 18 Το γράμμα της πρώτης παραγράφου του άρθρου 3 του νόμου περί ηλεκτρονικού εμπορίου δεν είναι ταυτόσημο με αυτό του άρθρου 3, παράγραφος 2, της οδηγίας 2000/31. Συναφώς, στη σουηδική διάταξη δεν αναφέρεται, σε αντίθεση με το άρθρο 3, παράγραφος 2, της οδηγίας, ότι οι σουηδικές διατάξεις που εμπίπτουν στον συντονισμένο τομέα δεν μπορούν να περιορίζουν την ελεύθερη κυκλοφορία των υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας που προέρχονται από άλλο κράτος μέλος. Ούτε ορίζει, σύμφωνα με τις διαπιστώσεις του Δικαστηρίου, ότι πρέπει να τύχουν εφαρμογής οι σουηδικοί κανόνες υπό την προϋπόθεση ότι ο πάροχος της υπηρεσίας δεν υπόκειται σε κανόνες αυστηρότερους από αυτούς που προβλέπονται από το ουσιαστικό δίκαιο του κράτους μέλους στο οποίο είναι εγκατεστημένος ο εν λόγω πάροχος.
- 19 Ως εκ τούτου, θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι η σουηδική διάταξη έχει την έννοια ότι οι σουηδικοί κανόνες που εμπίπτουν στον συντονισμένο τομέα δεν εφαρμόζονται σε υπηρεσίες προερχόμενες από χώρες εκτός Σουηδίας, ανεξάρτητα εάν οι σουηδικές διατάξεις είναι ή δεν είναι αυστηρότερες από αυτές της χώρας προελεύσεως. Κατά την εφαρμογή της οδηγίας 2000/31, ο Σουηδός νομοθέτης προσέθεσε επίσης την αρχή της χώρας προελεύσεως κατά τρόπον ώστε να επαρκεί ο πάροχος των υπηρεσιών που καλύπτεται από τον συντονισμένο τομέα να συμμορφώνεται με τη νομοθεσία του κράτους στο οποίο είναι εγκατεστημένος.
- 20 Στην περίπτωση που το άρθρο 3, πρώτη παράγραφος, του νόμου περί ηλεκτρονικού εμπορίου ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι ο αλλοδαπός φορέας δύναται να παρέχει υπηρεσίες στη Σουηδία ελεύθερα και χωρίς να παρεμποδίζεται από τους σουηδικούς κανόνες, ο συγκεκριμένος τρόπος εφαρμογής του άρθρου 3, παράγραφος 2, της οδηγίας 2000/31, θα συμμορφωνόταν πράγματι προς τη διαπίστωση του Δικαστηρίου στην υπόθεση eDate Advertising κ.λπ. Το σύστημα αυτό μπορεί, στην πραγματικότητα, να διασφαλίσει αδιαμφισβήτητα ότι, κατά γενικό κανόνα, οι αλλοδαποί φορείς ουδέποτε υπόκεινται στις σουηδικές απαιτήσεις που εμπίπτουν στον συντονισμένο τομέα, οι οποίες είναι αυστηρότερες από αυτές που προβλέπονται από το ουσιαστικό δίκαιο της χώρας προελεύσεως. Παράλληλα, κατά την άποψη του αιτούντος δικαστηρίου, ζήτημα ανακύπτει ως προς το εάν αυτή η εφαρμογή του άρθρου 3, παράγραφος 2, συνάδει με το δίκαιο της Ένωσης και την αποτελεσματική εφαρμογή του.
- 21 Για παράδειγμα, η εφαρμογή κατ' αυτόν τον τρόπο θα σήμαινε ότι οι διατάξεις της νομοθεσίας περί εμπορικής διαθέσεως που μεταφέρουν στην εσωτερική έννομη τάξη την οδηγία 2005/29 δεν μπορούν, κατ' αρχήν, να εφαρμοστούν εάν ο πάροχος των υπηρεσιών είναι εγκατεστημένος και παρέχει υπηρεσίες της κοινωνίας της πληροφορίας από άλλο κράτος μέλος. Με τη σειρά του, τούτο θα σήμαινε, μεταξύ άλλων, ότι οι ανταγωνιστές ή οι ενώσεις καταναλωτών που επηρεάζονται από συγκεκριμένες εμπορικές πρακτικές στο διαδίκτυο είναι

υποχρεωμένοι να προσφύγουν στα δικαστήρια και τις λοιπές αρχές της χώρας εγκαταστάσεως του παρόχου των υπηρεσιών προκειμένου να ασκήσουν εκεί αγωγή σε μια διαφορετική γλώσσα και να υπαχθούν στο ουσιαστικό δίκαιο ενός διαφορετικού κράτους μέλους. Ακόμη και αν ληφθεί υπόψη το πλαίσιο των προστατευτικών διατάξεων που καθορίζονται, για παράδειγμα, στην οδηγία (ΕΕ) 2020/1828 σχετικά με τις αντιπροσωπευτικές αγωγές για την προστασία των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών, το σύστημα αυτό εξακολουθεί να τίθεται υπό αμφισβήτηση όσον αφορά το υψηλό επίπεδο προστασίας στους καταναλωτές και το καθεστώς συμμορφώσεως προς τις διατάξεις της οδηγίας 2005/29 (βλ., ιδίως, άρθρο 11).

- 22 Συνολικώς, κατά την άποψη του αιτούντος δικαστηρίου, δεν έχει καταστεί σαφές ούτε έχει διευκρινιστεί με ποιον τρόπο θα πρέπει να ερμηνευθεί το δίκαιο της Ένωσης όσον αφορά τη συμφωνία του με το δίκαιο της Ένωσης και την αποτελεσματική εφαρμογή του όσον αφορά την εφαρμογή του άρθρου 3, παράγραφος 2, ώστε εθνικές διατάξεις που εμπίπτουν στον συντονισμένο τομέα, συμπεριλαμβανομένων των εθνικών διατάξεων εφαρμογής της οδηγίας 2005/29, δεν μπορούν, κατά γενικό κανόνα, να τύχουν εφαρμογής στην περίπτωση που ο πάροχος των υπηρεσιών είναι εγκατεστημένος και παρέχει υπηρεσίες της κοινωνίας της πληροφορίας από διαφορετικό κράτος μέλος.
- 23 Όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής του συντονισμένου τομέα, το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι αυτό καλύπτει μόνον προϋποθέσεις σχετικά με δραστηριότητες σε απευθείας σύνδεση (on-line), όπως ενημέρωση on-line, διαφήμιση on-line, αγορά εμπορευμάτων on-line, σύναψη συμβάσεων on-line. Ωστόσο, δεν αφορά τις νομικές προϋποθέσεις που ισχύουν στα κράτη μέλη σχετικά με την παράδοση ή μεταφορά εμπορευμάτων (βλ. αιτιολογική σκέψη 21 και άρθρο 2, στοιχείο η', της οδηγίας 2000/31).
- 24 Το Δικαστήριο έχει επίσης κρίνει ότι ο συντονισμένος τομέας καλύπτει απαιτήσεις σχετικά με την πώληση αγαθών μέσω διαδικτύου. Ωστόσο, ο συντονισμένος τομέας δεν καλύπτει τις απαιτήσεις που εφαρμόζονται στην παράδοση αγαθών, για τα οποία συνήφθη σύμβαση με ηλεκτρονικά μέσα. Εθνικές διατάξεις που αφορούν τις προϋποθέσεις, υπό τις οποίες εμπόρευμα πωλούμενο μέσω Διαδικτύου μπορεί να παραδοθεί στο έδαφος κράτους μέλους δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της εν λόγω οδηγίας [βλ. απόφαση της 2ας Δεκεμβρίου 2010, Ker-Optika (C-108/09, EU:C:2010:725, σκέψεις 24 έως 31)].
- 25 Εντούτοις, ούτε από την οδηγία 2000/31 ούτε από τη νομολογία του Δικαστηρίου καθίσταται σαφές με ποιον τρόπο θα μπορούσε τούτο να λειτουργήσει στην περίπτωση διαθέσεως στην αγορά και πωλήσεων μέσω διαδικτύου αγαθών τα οποία φέρεται να έχουν επισημανθεί κατά παράβαση των προϋποθέσεων που ισχύουν για τα ίδια αυτά αγαθά στο κράτος μέλος του αγοραστή καταναλωτή. Πιο συγκεκριμένα, από το δίκαιο της Ένωσης δεν συνάγεται με σαφήνεια εάν ο συντονισμένος τομέας που προβλέπεται από την οδηγία 2000/31 καλύπτει τις απαιτήσεις για τη διάθεση στην αγορά και πώληση μέσω διαδικτύου προϊόντων

τα οποία δεν φαίνεται να πληρούν τις προϋποθέσεις που ισχύουν για τα ίδια αυτά προϊόντα.

- 26 Εάν θεωρηθεί ότι, στη συγκεκριμένη περίπτωση, ο συντονισμένος τομέας καλύπτει τη διάθεση στην αγορά και τις πωλήσεις μέσω διαδικτύου του προϊόντος, κατά την άποψη του αιτούντος δικαστηρίου εγείρεται επίσης το ζήτημα εάν οι απαιτήσεις που αφορούν την παράδοση και το ίδιο το προϊόν πρέπει να εξαιρεθούν από τον συντονισμένο τομέα σύμφωνα με το άρθρο 2, στοιχείο η', σημείο ii, της οδηγίας 2000/31.
- 27 Στις πωλήσεις μέσω διαδικτύου, όταν οι πωλήσεις του παρόχου της υπηρεσίας κατευθύνονται εξ ολοκλήρου σε καταναλωτές σε άλλο κράτος μέλος, στο οποίο ο πάροχος των υπηρεσιών δεν έχει μόνιμη εγκατάσταση, η παράδοση του προϊόντος αποτελεί, στην πράξη, ένα αναγκαίο στάδιο παροχής της υπηρεσίας και, ως εκ τούτου, θεωρείται ότι συνιστά παρεπόμενο και αναπόσπαστο στοιχείο της. Συνεπώς, στις περιπτώσεις αυτές, η παράδοση του ίδιου του προϊόντος αποτελεί ουσιώδη προϋπόθεση για τις πωλήσεις μέσω διαδικτύου.
- 28 Εφόσον θεωρηθεί ότι, σε αυτή την περίπτωση, ο συντονισμένος τομέας καλύπτει τις προϋποθέσεις που αφορούν τη διάθεση στην αγορά και τις πωλήσεις μέσω διαδικτύου αλλά όχι τις προϋποθέσεις που αφορούν την παράδοση ή τα ίδια τα αγαθά, τα νομοθετικά πλαίσια των διαφόρων κρατών μελών θα μπορούσαν να είναι εφαρμόσιμα σε διαφορετικά στάδια της συναλλαγής. Σε αυτή την περίπτωση, θα μπορούσε να ανακύψει μια κατάσταση στην οποία είναι μεν νόμιμη η διάθεση στην αγορά και η πώληση αγαθών μέσω διαδικτύου στους καταναλωτές, αλλά, παράλληλα, δεν είναι νόμιμη η παράδοση των ίδιων των αγαθών στους καταναλωτές. Ως εκ τούτου, μπορεί επίσης να υποστηριχθεί ότι υπονομεύεται ο σκοπός της οδηγίας 2000/31, ο οποίος συνίσταται στην εξάλειψη της ανασφάλειας δικαίου όσον αφορά, μεταξύ άλλων, πωλήσεις όπως αυτές που πραγματοποιούνται μέσω διαδικτύου.
- 29 Μια πρόσθετη παράμετρος της εξέτασης του πεδίου εφαρμογής του συντονισμένου τομέα είναι η σχέση και η αλληλεπίδραση μεταξύ της οδηγίας 2000/31 και της λοιπής νομοθεσίας της Ένωσης. Οι απαιτήσεις στις οποίες υπόκεινται τα ίδια τα αγαθά στο κράτος μέλος του καταναλωτή, μπορούν, στην πραγματικότητα, όπως συμβαίνει στην υπό κρίση υπόθεση, να απορρέουν από εθνικές διατάξεις οι οποίες εφαρμόζουν και συμπληρώνουν νομοθεσία της Ένωσης σχετική με συγκεκριμένο τομέα, συμπεριλαμβανομένου του άρθρου 8, παράγραφος 2, της οδηγίας 75/324 και του άρθρου 19, παράγραφος 5, του κανονισμού 1223/2009, και έχουν την έννοια ότι οι απαιτήσεις που αφορούν τα αγαθά πρέπει να πληρούνται προκειμένου τα αγαθά αυτά να μπορούν να διατεθούν στην αγορά ή να παραδοθούν σε τελικούς καταναλωτές στο συγκεκριμένο κράτος μέλος.